



ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 27 (9.830)

2003 ЙИЛ 7 ФЕВРАЛЬ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИДА



6 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни Олий Мажлис Раиси Э.Халилов олиб борди.

Кенгаш Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва унинг раҳбариятининг 2002 йилдаги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботини кўриб чиқди.

Йиғилиш қатнашчилари таъкидлаганларидек, мамлакатни XXI аср бошларида ривожлантиришнинг ҳуқуқий базасини янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан парламент ўтган йили катта ишларни амалга оширди. Олий Мажлис қабул қилган қонунлар ҳуқуқий факторлик жамиятини барпо этишнинг Президент И.А.Каримов томонидан илгари сурилган устуворликларига мувофиқ сиёсий, демократик, ижтимоий-иқтисодий ислохотларни янада кучайтиришга қаратилди. 2002 йил 27 январда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси референдумининг қарорларини амалга ошириш мақсадида парламент томонидан қабул қилинган конституциявий қонунлар алоҳида муҳим аҳамиятга эга. Жамият ҳаётининг барча соҳаларида амалга оширилаётган ўзгаришларнинг моҳияти ва заруратини тушунтириш юзасидан парламент, унинг қўмиталари ва комиссиялари томонидан бир қатор тadbирлар ўтказилди. Кенгаш ҳисоботини маълумлади ва уни Олий Мажлисининг навбатдаги сессияси тасдиқига киритишга қарор қилди.

Кенгаш аъзолари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қўмиталари ва комиссиялари қонунчилик ҳамда назорат-таҳлил фаолиятининг 2003 йилга мўлжалланган режасини кўриб чиқдилар ва тасдиқладилар. Режада асосий эътибор, аввалги йилларда бўлганидек, парламентнинг қонунчилик борасидаги ишларига, мамлакатда ўтказилаётган ислохотларни ҳуқуқий жиҳатдан ўз вақтида таъминлаб боришга оид норматив ҳужжатларни тайёрлашга қаратилган. Кенгаш Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг қўмиталари ва комиссиялари 2003 йилда ўтказадиган тadbирларни ҳам тасдиқлади. Бу масалага доир ҳужжатда турли долзарб мавзуларда семинарлар, илмий-амалий конференциялар, давра суҳбатлари ўтказиш назарда тутилган.

«ТАШАББУС-2003»

«Ташаббус-2003» кўрик-танлови ҳам ўз ишининг усталари — тadbиркор ва хунармандлари учун синов ҳисобланади, десак янглишмаган бўламиз. Чунки ушбу танловда нафақат голиблар аниқланади, балки уларнинг фаолиятлари билан кенгроқ танишиш, тажрибаларини ўртоқлашиш, бир-биридан ўрганиш имконияти ҳам яратилади.

Шаҳар босқичига йўлланма олишди

КЕЧА Яққасарой тумани тadbиркорлари ва хунармандларининг ана шундай беллашуви «Самарқанд» чойхонасида кўтаринки рўхда ўтказилди. Бу ерда иштирокчилар учун ўз маҳсулотларини намойиш этиш имконияти яратилганлиги боис ҳам йиғилганлар туман иқтисодиёти ривожига ҳисса қўишга интилаётган ишлаб чиқарувчиларнинг, халқ амалий санъати меросидан фойдаланиб изланаётган хунармандларнинг маҳсулотлари намуналарини завқ билан томоша қилишди.

Кўрик-танлов 4 босқичда олиб борилди. Хайбат аъзолари ташкил этилган маҳсулотлар кўргазмасини айланиб, тadbиркор ва хунармандларнинг фаолияти ҳақидаги чиқишларини тинглаб, тест саволларига берилган жавоблардан ҳулоса чиқариб, қорхоналар балансини аниқлаб шундай ҳулосага келишди: тошни қайта ишлаш ва унга сайқал бериш билан шуғулланувчи «Лалвар» масъулияти чекланган жамияти (директори Тигран Богонесян) «Энг яхши тadbиркор», заргарлик хунари устаси Мўҳсин Дадамухамедов «Энг яхши хунарманд» номини олишди. Улар энди шаҳар танловида туман шарафини ҳимоя қилишди.

Дилноза ФИЁСОВА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

Қурбон ҳайитни нишонлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Диний байрам — Қурбон ҳайитни дам олиш куни деб эълон қилиш ҳақида» 1991 йил 20 июндаги 221-сон Фармони ижроси юзасидан Вазирлар Маҳкамаси қарор қилди:

1. 2003 йилда Қурбон ҳайитининг биринчи куни 11 февралга тўғри келиши ҳақида Ўзбекистон мусулмонлари идораси мурожаатини эътиборга олиб, 2003 йил 11 февраль дам олиш куни деб белгилансин ва мамлакатимизда байрам сифатида кенг нишонлансин.

2. Мутасадди идора ва жамоат ташкилотлари Қурбон ҳайити байрами жойларда муносиб тарзда ўтиши учун тегишли тadbирларни амалга оширсинлар.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил 4 февраль

ПОЙТАХТНИНГ Бир Кўни

Янгиликлар, воқеалар

Кўсқалда

□ **КЕЧА** Ҳамза туман ҳокимлигида воёга етмаганлар ишлари бўйича туман комиссиясининг 2002 йил ақунларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

□ **БЕКТЕМИР**, Юнусобод, Собир Раҳимов ва Мирзо Улуғбек туманлари маҳаллалари фалолари билан сайёр учрашув **бугун** Юнусобод тумани ҳокимлигида уюштирилди. Узини-ўзи бошқариш органлари ўртасида тажриба алмашиш, долзарб муаммоларни биргаликда ҳал қилиш масалаларига бағишланган шу каби ҳамкорликдаги тadbирларни пойтахтнинг ҳар бир туманида ўтказиш режалаштирилди.

□ **БУГУН** «Юнусобод» спорт мажмуасида Ўзбекистон ва Индонезия терма командаларининг Дэвис Кубоги учун теннис турнирининг дастлабки беллашувлари ўтказилди.

□ **МУСТАҚИЛЛИК**. Аёл Дин— шу мавзудаги семинар **бугун** «Ўзбек-турк» банки негизда бўлиб ўтди. «Мазнавият ва маърифат» марказининг Чилонзор туман бўлими томонидан уюштирилган ушбу тadbирда аёлларнинг давлат ва жамият қурилишидаги ролини кучайтириш, уларни ижтимоий, иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоя қилиш масалалари муҳокама қилинди.

□ **ЖАХОН** тиллари университетига «Сўз эркинлигининг маънавий асослари» мавзусида оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирокида ижодий **кеча** бўлиб ўтди. Ўзбекистон халқ ёзувчиси Уткир Хошимов ва «Миллий тикланиш» газетасининг бош муҳаррири Иброҳим Фафуров иштирок этган ушбу тadbирда «Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида»ги Қўнуннинг моҳияти ҳақида фикр-мулоҳазалар алмашилди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан.

XXI сағоси

Барча маълумотлардан олдинки сўнгги хабарлар

Мамлакатимизда

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов таваллудининг 65 йиллиги муносабати билан турли давлат ва ҳуқумат раҳбарларидан самимий табриқлар келиб турибди. Жумладан, Саудия Арабистонидagi ватандошларимиз ҳам Юртбошимиз номига самимий табриқ мактуби йўллашди.

● **КЕЧА** БМТнинг Ўзбекистондаги ваколатхонасида Нурота — Қизилкум биосфера ҳудудини бошқариш режасининг муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

● **КЕЧА** Ўзбекистон адвокатларининг III қурултойи бўлиб ўтди. Унда адвокатларнинг ролини ошириш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳокама этилди. Б.Саломов Ўзбекистон Адвокатлар уюшмасининг раиси этиб сайланди.

● Республика «Оила» илмий-амалий марказининг ташкил этилганлигига беш йил тулиши муносабати билан «Соғлом оила — обод маҳалла негизи» мавзусида анжуман бўлиб ўтди.

● Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетига Интернет тармоғида «Ўзбек адабиёти» саҳифасининг очилишига бағишланган тақдиримиз маросими бўлиб ўтди.

● Андижон шаҳридаги Темирйўлчилар клубида профессионал боксчилар тўғраги очилди.

● Гиждувонда буюк олим Абдуҳуд Фихудовнинг таваллудининг 900 йиллигига бағишланган йирик шахмат мусобақаси бўлиб ўтди.

● **БУГУН** республикамиз пойтахтида кундузи ҳаво ҳарорати 5-7 даража илиқ бўлди.

Жаҳонда

● БМТ Хавфсизлик Кенгаши Котд-Ивуарда юз бераётган ички низоларни тўғатиш мақсадида мамлакатга тинчликпарвар кулларнинг жойлаштирилишига рўхсат берди.

● Украина парламентида мамлакат президентининг умрбод дахлсизлиги тўғрисидаги қонун лойиҳасининг муҳокамаси бошланди.

● Европа Кенгаши Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти билан биргаликда республика конституцияси бўйича референдум ўтказилиши муносабати билан Чеченистонга ўз қузатувчиларини юборди. Референдум 23 март куни бўлиб ўтади.

● АКШ давлат котиби Колин Пауэллнинг сўзларига қараганда Американи Президентни Жорж Буш Яқин Шарқдаги тинчликни таъминлаш жараёнида янада фаолроқ ҳаракат қилишга тайёр. Бинобарин, Буш 2005 йилда Фаластин давлатини ташкил этишни кўзда тутувчи режани қўллаб-қувватламакда.

● 52-Берлин халқаро кинофестивали Американин «Чикаго» киномоциясининг намойиш этилиши билан очилди. Унинг танлов дастуридан 300 га яқин фильмлар ўрин олган.

Сўранг,
жавоб берамиз

Пенсияни аниқлашда энг кам ойлик иш ҳақининг етти бараваригача ҳисобга олинган экан, деган гапларни эшитиб қоламиз. Шу тўғрими?

Ф.Асадова

Ўзбекистон Республикаси «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунининг 31-моддасида пенсия тайинлаш ўртача ойлик иш ҳақини аниқлашнинг умумий тартиби белгиланган. Айнан ушбу тартибга биноан пенсияни аниқлаш учун ўртача ойлик иш ҳақи кетма-кет ишланган беш йиллик иш ҳақининг 60 га (5 йилни ташкил этадиган ойлари) бўлиш йўли билан аниқланади ва айнан ушбу 31-модданинг 5-қисмида кўрсатилганидек, пенсияни ҳисоб-китоб қилиш учун энг кам иш ҳақининг етти ҳиссасидан ортик бўлмаган иш ҳақи ҳисобга олинади. Ҳозирги кунда Ўзбекистон ҳудудида белгиланган иш ҳақининг энг кам миқдори 4.535 сўмини ташкил этади. Демак, пенсияни ҳисоблашда ана шу нарса асос бўлиб ҳизмат қилади.

Биз бир танишимизнинг уйда бир йилдан бери ижарада турамыз. Ҳақини олдиндан, яъни икки йил учун тўлаб, нотариус орқали расмийлаштириб қўйганмиз. Лекин хонадон эгаси гарчи бу ерда ҳеч қандай буюми қолмаган бўлсада тез-тез келиб туради. Истаган вақтида эшикка қалит солиб кириб келиши одамни ҳайрон қолдиради. Унинг уй эгаси сифатида бунга ҳаққи борми?

Й.Мавлонов.

Фуқаролар турар жойининг даҳлислги Ўзбекистон Республикаси Конституциясида қафолатлаб қўйилган. Унга қўра, ҳеч қимнинг фуқароларнинг доимий ёки вақтинча яшаш учун мўлжалланган турар жойлари, уйлари, уларнинг хоҳишига қарши, агар қонуний асос бўлмаса қиришга ҳаққи йўқ. Бу ҳуқуқ мулк шаклидан қатъи назар барча уй-жой, қурилмаларга тегишлидир. Рухсатсиз қиришга фақат ёнғин, газ, сув тизимининг бузилиши каби фавқуллода вазиятларда йўл қўйилади.

Сиз яхшиши уй эгаси билан очик-часига гаплашиб олинг. Келишолмасангиз, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари (профилактика нозирли, фуқаролик суди) бор.

Мен турмуш ўртоғим билан қонуний ажрашдим. Судда мол-мулкни бўлиш чоғида, менинг бировдан қарз олиб олган машина ҳам ўртадаги мол-мулк ҳисобига ўтиб кетди, яъни машина ҳам ўртада бўлиши ҳақида қарор чиқарилди. Шахсий қарз ҳисобига олинган мулк ҳам бўлинадими? Қарзни хотиним тўламайдику?

Ф.Ризаев.

Оила кодексининг 34-моддасига кўра, эр-хотиннинг мажбуриятлари бўйича ҳақ ундириш фақат унинг мол-мулкига қаратилиши мумкин. Ушбу мол-мулк етарли бўлмаган тақдирда ҳақ ундириши эр-хотиннинг мол-мулкига қаратиш учун кредитор қарздор эр-хотин улушини эр-хотиннинг умумий мол-мулкидан ажратиб ундириб берилишини талаб қилишга ҳақлидир. Ушбу модданинг шарҳида, эр-хотиннинг қарзи умумий ёки шахсий бўлиши мумкин. Шахсий қарзлар эр-хотиндан биттасининг никоҳ тўзилгангача ёки никоҳ даврида ўз шахсий эҳтиёжларини қондириш учун олган қарзлари ҳисобланади. Шахсий қарзингизга олинган машинани бўлиш ҳақида қарор чиқарилиши тўғри эмас. Ҳар бир эр-хотин ўзининг эҳтиёжлари учун олган қарзлари юзасидан ўзи жавобгар бўлади. Бинобарин сиз ҳам бу борда юқори суд органига кассация шикоятини бериб, ишинг қайта кўриб чиқилишини талаб қилишга ҳақлисиз.

Ҳурматли ҳамшаҳарлар! Ўзингизни қизиқтирган масалалар юзасидан 132-11-39 телефонига кўнгурак қилсангиз, малакали мутахассислар ўрамада саволларингизга батафсил жавоб беришга ҳаракат қиламиз.

ТАДБИРЛАР

Болажонлар «Алифбе»ни ўрганишди

Болалар — бизнинг келажгимиз, нурли йўлларимиз давомчилари. Улар билан уйимиз нурафшон, кўнглимиз чароғондир. Фарзандлар қувончи дилимиз равшанлигидир.

Куни кеча Собир Раҳимов туманидаги Лавл Баҳодир Шастри номли 24-мактабнинг 1-синфида «Алифбе» байрами бўлиб ўтди. Унда мактаб ўқувчилари ва ўқитувчилари ҳамда ота-оналар иштирок этдилар.

Синф раҳбари Ёдгора Мирхолиқованинг сайй-ҳаракатлари, қалб кўри билан амалга оширган меҳнатлари эвазига ўқувчилар «Она», «Ватан» сўзларининг моҳиятини англаб ўз қўллари билан ёзишни

ўрганишди.

Байрам жуда мазмунли ва шодиёна тарзда ўтди. 1-синф ўқувчилари Жаҳонгир Мирзаев, Дурдона Мирзаеваларнинг алоҳида байрамона чиқишлари ва ўқиган шеърлари йиғилганлар қалбига ажиб бир хушнудлик бахш этди.

Гулчеҳра ДУРДИЕВА
СУРАТЛАРДА: «Алифбе» байрами тадбиридан лавҳалар.
Эркин Ботиров олган суратлар.



Узоқдаги қариндошдан...

Халқимиз ҳўб топиб гапирди-да. Кўп қаватли уйлардан бирда яшовчи яқин бир танишим ҳамиша қўшниларнинг оқибатсизлигидан шикоят қилиб юрарди. У шу одади туйфаили уй алмаштириш йўли билан уч йилда тўрт жойга кўчиб ўтди. Лекин ҳеч қаерда кўним топмади. Бир куни уни кўчада учратиб қолдим. Хол-аҳвол сўрашдик.

— Бормисиз отахон, — деди у тўсатдан қўчоқ очиб, — бундоқ биродарим қайда экан деб сўраб-суриштирмайсиз ҳам. Ахир сиз билан яхши борди-қелдимиз бор эди.

— Ҳа, энди анча узоқлашиб қолдикда. Бунинг устига янги манзилингизни билмасдак. Ўзингиз тинчмисиз, болалар, келин.

— Раҳмат. Чилонзорда турибман. Сизга айтсам шу қўшнилардан ёлчимадик, ёлчимадик-да. Неча жойга кўчиб ўтдик бўлмади. Билмадик, пешонамиз шўр эканми, ҳозир у жойдан ҳам кўчадиган бўлиб турибмиз. Сизни учратганим яхши бўлди-да. Ҳар қалай кўнлингизда қалам бор. Қани энди бир ёрдам бериб биз эмас, ўша кўннимизни кўчадиган қилиб берсангиз хурсанд бўлардикда. Ҳалиги нима дейди, фелъетон-мелетон дегандик.

Танишим оғир жойдан олди. Биламан шу тобда унга гап уқтириб ўтиришимни ўзи беқоғида. Бу орада у манзилини тўзиб дарҳол қўлимга тўтказди.

— Шу дам олиш кунни битта чиройли ош қилиб уйда пойлайман.

— Майли, — дедим мен ундан тезроқ қутулиш учун, — лекин дам олиш кунни эмас. Ўзим фурсат топиб ўтаман.

Шундай баҳона қилиб у билан хайрлашдик. Орадан бир-икки ой вақт ўтди, бормадим. Бориб нима ҳам қилардим. Биламанки айб қўлдан қийқ ахтарадиган танишимнинг

хатто ўлимларида бел боғлаб туриш, у кишини сўнги йўлга кузатиш ҳам насиб этмади менга. Энди ҳеч бўлмаса маъракаларини яхшироқ ўтказиб эл-юрт олдига ота ўғил эканлигини кўрсатиб қўй дейманда.

У гап орасида иккита қозонда 200 килограмм гуруч солиб ош дамлатишни, дастурхонга жижзали, гўшти, пивезли нонлар тортилишигача айтиб ўтди. Сўнг сўзини тасдиқлаб олиш учун «Қалай, гапим маъқулми, бобо», деб мандан сўрагандек бўлди.

Во дариг, бу бола нималар деб алжираяпти ўзи? Эй ожиз банд тириклигида иккита нон билан йўқламаган онангнинг ўлимидан кейин бунақа дабдабанинг кимга, нимага кераги бор. Ахир ҳеч эмасидиш, яқна-ў ягона фарзанд бўла туриб қатта ховлида сўққабос онангни ёлғиз қолдириб, марказдан сотиб олган даңғиллама ховлининг хотининг билан кўчиб кетган? Ночор онангнинг холидан ўз вақтида хабар олмай оқибат ўлим тўшадида ётганда ҳам унинг кўз ёшига қарамай, аллакайси қурортга дам олишга кетган ноқобил ўғил сен эмасмидинг? Тик этса эшик пойлаб ниғоран кўзларини сўнги марта сени ва келинини кўриш пайида йўлингга тикиб жон таслим қилолмай ётган онангнинг ўғли сен эмасми? Энди унинг олдидида гуноҳингни дабдабали маросим билан ювмоқчимсан. Йўқ, назаримда сен бола марҳума онанг олдидидаги фарзандлик бурчингни адо этишдан кўра, балки шун йўл билан ҳам ўз обройинг, иззат-нафсингни уйлаласан.

Шу тобда бўзимга тикилиб келган бу сўзларни унинг юзига шарт-шарт айтишдан ожиз эдим. Чунки меҳмон атойи худо.

—Хуллас қондор домлани айтиб қўйганман. Яхши машшоқлар ҳам йўқ эмас. Тиловат орасида битта-яримта оғир қўйми, қўшқими янграб турса даврага файз кириб туради.

ГАП ЭГАСИНИ ТОПСИН

ЗИЙРАК БОБО ШАҲАР ШАҲАР КЕЗАДИ

ўзида. Шундай кезларнинг бирда у ишхонамга ўзи мени ахтариб келиб қолди. Энди нима баҳона қилсам экан, деб ўйлаб турсам унинг ўзи мушуқилини осон қилди.

— Эй, бобо, инсоннинг кимлиги бошинга ташвиш тушганда билинарканда. Мен сизга шикоят қилган кўншим ажойиб инсон экану мен аҳмоқ билмай-нетмай унинг устидан бўлар-бўлмас гапларни чувалатиб юрган эканман.

Танишимнинг кўлшисни ҳақидаги фикри юз фоиз ўзгарганлигидан ҳайрон бўлиб:

— Нима гап тинчликми, ўзи, — деб сўрасам у:

— Тунво кунни аёлнинг бепарволигидан уйимизга ўт кетди. Қозондаги ёғ ёнишидан бошланган аланга бир зумда бутун хонани қоплади. Дод-войимизни эшитиб кўншим югуриб чикди. Дарҳол одамларга хабар қилди. Қўлдан қўён қочириш билан мен аҳмоқ билмай-нетмай унинг устидан бўлар-бўлмас гапларни чувалатиб юрган эканман.

— Ишқилиб, беэиёми, — сўрайман ундан.

— Ҳа, энди ошхонамизни айтмас бешка хоналарга деярли зиён-захмат етмади ҳисоб. Шунга олдингизга қўншимизнинг аҳил-иноклиги, бизга кўрсатган беминнат хизматлари ҳақида бирор нарса ёзармикансиз, деб келувдим-да. Эскилар «Узоқдаги қариндошдан яқиндаги қўшни афзал», деб бежиз айтишмаган экан, — деб қолди.

Танишимнинг бу тақлифидан хурсанд бўлдим. Ва унга албатта шу ҳақида ёзишга ваъда бердим.

Тўйми ёки маърақа?

Дам олиш кунни уйимизга узоқ қариндошларимиздан бири Исроилжон ховлиқиб келди.

— Кел-кел, қароғим. Нечук шамол учирди, тинчликми?

— Бобо, онамизнинг йилларини ўтказаетган эдик. Шунга атайлаб ўзим сизни айтгани келдим.

— Овора бўлиб нима қилардинг жиян, шуни телефонда хабар қила қолсанг, сендан хафа бўлардим.

— Сизни бир кўрай, ҳам маслаҳатлашай деб келдимда, бобо.

— Ундай бўлса бешка гап. Қани ўтирчи. Албатта тўй ва маъракалар бамаслаҳат, ихчам бўлгани яхшида. Ҳўш, бўтам, ўзингнинг режанг қандай?

Исроилжон сайраб кетди. Унинг сўзларини мазмунига қўлоқ тўтиб турсам гўё у онасининг маъракасини эмас, балки дабдабали тўй ўтказаетгандек фурор билан гапирарди.

— Онамиз дунёга келиб нима қўрларди бобо? Биласиз,

да, нима дейсиз отахон?

У яна бир нарсалар деди. Қўлоғимга кирмади. Хайрлашиб чиқиб кетаетганда:

— Онангни худо раҳмат қилсин. Аммо йиғинда мен қатнаша олмасам маъзур тutasан, — дедим унга.

— Нега ота? — ҳайрон бўлиб сўради у.

— Сен маърақа ўтказаяпсан десам тўй қилаётган экансан. Тўйга қурак қўл билан бориб бўлган бўларди жиян.

Исроилжоннинг сўзи оғзидан қолди.

«Ботирлар»

Шаҳар айлашиб юриб «Эски Жува» бозори олдида бир воқеанинг гувоҳи бўлдим. Шу атрофдаги ошхона эшиги тағида уч-тўрт ўспирин ўралашиб юрарди. Улардан бири олдидан ўтиб бораётган болали аёлга тегажоглиқ қилиб сўз отди. Орқадан икки қўлида оғир халта кўтариб келаётган йигит (аёлнинг турмуш ўртоғи бўлса керак) гижиниб қўйдий индамади. Курақда турмайдиган сўзлар қайта-қайта такрорланавергач, йигит тўхтаб ёшларни тартибга чакирди. Худди шуни кўтиб тургандек бозорилар унга ташланмишди. Бегуноҳ йигитни тепкилаб кетишди. Бечора хотин «Ёрдам берингла!» деб бақиради, йиғилганлар уни эшитмагандек, чекка-чеккадан воқеани гўё томошабин сингари кузатиб туришарди. Шу ерда юрган милиция кийимидидаги ўрта ёшли киши эса ўзини панага олиб ичқаридан маҳкаблиб чиқаетганларни сўроққа тутиб, «тартиб»га чакирди билан овора.

«Ёлғиз отинг донги чикмас» деганларидек, аёлнинг эри хар қанча чапдастлик қилмасин, уч-тўрт кишига бас келюмай холдан тўйиб йиқилди. Шер бўлиб кетган ҳамтовоқлар биз каби қарияларнинг хай-ҳайлаши билан жуфтакни ростлаб қолишди. Тўпланганлар энди тилга кирди.

— Бир бечорани ўлдириб қўйишдан ҳам тойишмайди бўлар.

— Қани энди ушлаб олиб жагини эзсанг.

— Қочиб қолишди-да шумтақалар, бўлмаса тепкилаш қанақа бўлишини бир кўрсатиб қўярдим.

Тўйдан кейин ногора чалаётган алп қомат йигитларнинг бу гаплари эсансими қотирди.

— Шу ҳам гап бўлдимми, — дедим уларга қараб. — Қўра туриб индамай қўл қовуштириб турдиларингиз энди ботирлик қилсан «кўён юраклар». Шу гапдан кейин мулзам бўлган «Ботирлар» аста тарқалишди.

Ушбу ҳаёт лавҳалардан қандай хулоса чиқариш ҳар кимнинг ўзига ҳавола. Зеро, гап эгасини топади.



Душанба 10

Ўзбекистон телеканаллари

Телеомашинлар диккатга! Профилактика муносабати билан душанба 10 феврал куни Ўзбекистон телеканаллари курсатувлари соғ 15.00 дан бошлаб қўрилатилади...

Ўшлар телеканаллари

8.55 Курсулар дастури. 9.00 Давр тоғи. 10.00 Янги авлод студияси: "Келин таншайиқ"...

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45 Фильм "Улианны бой". 9.45, 16.45, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ...

Халқаро телеканаллари

Биринчи канал 7.30-9.00 16.30 Курсатув тартиби. 16.35 Вести. 16.50 Хинд оханглари. 17.15 "Дилбани ва дилбани"...

30-канал

16.55 гаца профилактика ишлари. 16.55 Дастирунг очилди. 17.00 Шу соғи. 17.40, 20.45 "Теледиктор"...

Первый канал

6.00 Телеканал "Доброе утро". 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости. 9.15 Мелодрама "Благородный разбойник"...

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45 Фильм "Улианны бой". 9.45, 16.45, 18.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ...

Халқаро телеканаллари

9.00 М/с "Ураганичи". 9.30 М/с "Мумми возвращаются". 10.00 Х/ф "ПОТЕРЯННЫЙ РАЙ"...

НТВ

6.00 УТРО НА НТВ. 9.05 "РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ". 9.35 "ТЫ БУДЕШЬ СМЕЯТЬСЯ"...

ТВЦ

Профилактика до 20.00. 20.00, 24.00, 2.10 События. 20.15 Русские зимы в Нижнем Новгороде...

ТНТ

6.00 Сериял "ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ". 6.50, 11.45 Мультипликационный сериал "Марсупиалы"...

Халқаро телеканаллари

14.25 "САГА О ФОРСАЙ-ТАХ". Теле serial. 15.30 "Семейные страсти". Тоқ-шоу...

Сешанба 11

Ўзбекистон телеканаллари

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". 8.00-8.35 "Аъборот". 8.35, 17.55 ТВ market. 8.40 Газетлар шарҳи...

30-канал

6.00 Телеканал "Доброе утро". 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости. 9.15 Мелодрама "Благородный разбойник"...

ТНТ

6.00 Сериял "ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ". 6.50, 11.45 Мультипликационный сериал "Марсупиалы"...

Халқаро телеканаллари

22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 "Муҳаббат қаҳаси". Теле serial...

Ташкент телеканаллари

17.15 Курсулар тартиби. 17.20 "ТТДА serial. "23.5 даражали бурчак остида"...

Халқаро телеканаллари

Биринчи канал 7.30-9.00 16.30 Курсатув тартиби. 16.35 Вести. 16.50 "Мультисванс"...

30-канал

9.00 Дастирунг очилди. 9.05, 17.40, 20.45 "Телехам-кюр". 9.30, 14.10 Болалар соғати...

Халқаро телеканаллари

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Теле serial "Леди Босс"...

ТНТ

6.00 Сериял "ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ". 6.50, 11.45 Мультипликационный сериал "Марсупиалы"...

ТВ-3

8.30 "Победоносный голос верующего". 9.00 М/с "Ураганичи". 9.30 М/с "Мумми возвращаются"...

НТВ

6.00 УТРО НА НТВ. 9.00 Сериял "СКОРЯЯ ПОМОЩЬ-6". 10.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"...

Халқаро телеканаллари

15.45 Докладное место. 16.15 "ИНСПЕКТОР ДЕР-РИЯ". Криминальный теле serial...

ТНТ

6.00 Сериял "ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ". 6.50, 11.45 Мультипликационный сериал "Марсупиалы"...

ТВ-3

8.30 "Победоносный голос верующего". 9.00 М/с "Ураганичи". 9.30 М/с "Мумми возвращаются"...

НТВ

6.00 УТРО НА НТВ. 9.00 Сериял "СКОРЯЯ ПОМОЩЬ-6". 10.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"...

Халқаро телеканаллари

14.10 "Барқамол авлод орзуси". 14.30 "Остонаси тиллолиди". 14.55 ТВ анонс...

Ташкент телеканаллари

17.15 Курсулар тартиби. 17.20 "ТТДА serial. "23.5 даражали бурчак остида"...

Халқаро телеканаллари

8.55 Курсулар дастури. 9.00 Давр. 11.45 "Янги авлод студияси". 12.50 "Янги авлод студияси"...

Чоршанба 12

Ўзбекистон телеканаллари

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". 8.00-8.35 "Аъборот". 8.35, 17.55 ТВ market. 8.40 Газетлар шарҳи...

14.10 "Барқамол авлод орзуси". 14.30 "Остонаси тиллолиди". 14.55 ТВ анонс. 15.00 "Тўйлар муборак". Бадий фильм...

Боши 3-бетда. Давоми 5-бетда.

16.35 "Вести". 16.50 "Дунёнинг янги мўъжизаси". 17.20 "Дилбарим ва дилбарларим".

30-канал

9.00 Дастурнинг очилиши. 9.05, 17.40, 20.45 "Телемажор". 9.30, 14.10 Болалар соати.

Первый канал

6.00 Телеканал "Доброе утро". 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Навосты.

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Телесериял "Леди Босс".

10.00 X/ф "ЛЕТНИЙ ЛАГЕРЬ БЕТАВИЛЕ". 12.00 X/ф "ФЕЙЕРВЕРК". 15.50 Телесериял "Секреты кино".

НТВ

6.00 УТРО на НТВ. 9.00 Сериял "СКОРАЯ ПОМОЩЬ-6". 10.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ".

Пайшанба 13

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". 8.00 "35 "Афборот". 8.35 ТВ маркет.

ТВЦ

8.00 Канал "Настроение". 8.30 Газетлар шарҳи. 9.00 "1" "Секрети харфлар оролмаси".

ТНТ

6.00 Сериял "ЛЕТО НАШЕЙ ТАЙНЫ". 6.50, 11.45 Мультисериял "Марсупианми".

21.30 Премьера. "Мировое кино". "ЦЕНА ПОБЕДИ". 0.05 "Музыка на ТНТ".

РЕН ТВ

8.30, 19.15 "ОБЖ, ИЛИ ОБЫСЬ НЕ НУЖЕН". 9.00, 18.50 "ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС".

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Телесериял "Леди Босс". 8.35, 20.50 Телефильм "Семнадцать мгновений весны".

НТВ

6.00 УТРО на НТВ. 9.00 Сериял "СКОРАЯ ПОМОЩЬ-6". 10.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ".

14.00 "Новый день". "Искатели". Кудаяр - царь разбойников".

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Телесериял "Леди Босс". 8.35, 20.50 Телефильм "Семнадцать мгновений весны".

НТВ

6.00 УТРО на НТВ. 9.00 Сериял "СКОРАЯ ПОМОЩЬ-6". 10.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ".

14.00 "Новый день". "Искатели". Кудаяр - царь разбойников".

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Телесериял "Леди Босс". 8.35, 20.50 Телефильм "Семнадцать мгновений весны".

НТВ

6.00 УТРО на НТВ. 9.00 Сериял "СКОРАЯ ПОМОЩЬ-6". 10.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ".

12.40 Телемагазин. 13.00, 16.00, 20.00, 24.00 События.

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Телесериял "Леди Босс". 8.35, 20.50 Телефильм "Семнадцать мгновений весны".

НТВ

6.00 УТРО на НТВ. 9.00 Сериял "СКОРАЯ ПОМОЩЬ-6". 10.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ".

15.05 "Моягия". 15.25 "Фарацц и умид колдуи".

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Телесериял "Леди Босс". 8.35, 20.50 Телефильм "Семнадцать мгновений весны".

НТВ

6.00 УТРО на НТВ. 9.00 Сериял "СКОРАЯ ПОМОЩЬ-7".

0.20 "Туннигиз осуда бўлсин!". 30-канал. 9.00 Дастурнинг очилиши.

Первый канал

6.00 Телеканал "Доброе утро". 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Навосты.

Россия

4.45 "Доброе утро, Россия!". 7.45, 19.55 Телесериял "Леди Босс".

Шарқ дурдоналари

Оз-оз ўрганиб
Домо бўлур...

• Ватанпарварлик — ёлғиз ўз ватанига меҳр қўйишдан иборатгина эмас. Бу жуда калитис ҳис... Бу ватан билан ўзини бири бутунликда деб билиш, унинг яхши-ёмон кунларида асқотиш демакдир.

• Ўзингиз ватанга қанчалар яқин ҳис этсанг, уни шу қадар жонли вужуд каби аниқроқ ва севиброқ тасаввур қиласан.

• Ҳар бир ватандошнинг энг асосли, энг муқаддас вазифаси ватанини севиш ва унга ҳаётнинг сўнгги дақиқаларигача хизмат этишидир. Ватанимизга бўлган муҳаббат ва ҳурматимиз ҳеч бир нарса билан ўлчана олмайди.

Байт:

Ватанга нафи йўқ яшалган

ҳар кун,

Инсон ҳаётида қолур бемазmun.

• Ватан тарбиясини оила кучи-дан бошлаш лозимдир. Биласизки, кичик болаларда ватан фикри бўлмайди. Улар учун ватан — она кучи-дир. Болалар оилани сева-сева ватанларини севишга қўниқадилар. Бу эътибор билан оила муҳаббати ватан муҳаббатининг асосини ташкил қилар экан. Оила муҳаббати эса оила кучи-да ва оила муносабатларида вужудга келгани учун ватан муҳаббати ҳам дастлабки озгини, дастлабки қувватини оила кучи-дан олади.

Оила аъзолари орасида нақадар қувватли болғаниш ва муҳаббат бўлса ватан муҳаббати ҳам шунча қувватли ва мустаҳкам бўлади. Ўз оила аъзолари-га нисбатан туйғуга эга бўлмаган, уларга фидокорлик қилишни билмаган бир киши ватанга ҳам фидокорлик туйғуси билан туйғулана олмайди.

Хулоса: ватан тарбиясида дастлабки вазифа оилага оиддир. Авлодимизга тўлиқ ватан муҳаббатини бериш учун, аввало уларнинг кўнгиллари-га қувватли бир оила муҳаббатини сингдиришимиз, шу билан бирга ватан-дошларимизга нисбатан муҳаббат ҳис-ларини уйғотишимиз лозим.

Оила муҳаббати ватан муҳаббатининг муқаддимаси, биринчи босқичи эканини унутмайлик.

• Меҳнатни севиш, ғайрат билан меҳнат билан ишлашнинг учта ширин меваси бор. Биринчиси, таннинг саломатлиги, иккинчиси — кўнгил роҳати, учинчиси — ақл ва зехннинг ортисидир.

• Бахтиёр бўлишни истасангиз, ҳар бир ишингизни ўз вақтида бажаринг, бугунги ишни эртага қолдирманг, фурсатни қўлдан берманг.

• Меҳнатни севамаган одам ҳар бир бузуқликни қилишга тайёрдир. Меҳнат инсонга бахт-саодат келтиради. Ялқовлик ва ишсизлик эса фалокат гирдобига ташлайди.

ХИКОЯТ. Балиқчи тутган балиқларини уйига олиб келар экан, бир зolim йўлтўсар унинг балиқларини тортиб олади ва уради. Балиқчи бундай дуо қилди: «Ё раббий, мени заиф, уни қувватли яратдингки, у менга зулм қилди. Махлуқотингдан бирини унга рўпара қил, токи бутун олам ундан ибрат олсин. Ё раббий, сен ҳар нарсага қодирсан!»

Зolim балиқларни пишириб еяётган пайтда томоғига қилтанок тикилди. Нафас ололмади қолди. Табибларга югуриб даво тололмади. Кенга яқин Аллоҳга ёлворди. Зolim тушида: «Фалон одамнинг ҳақини берасан, шундан сўнг хасталиқдан қутуласан», деган нидони эшитди. Уйғонар-уйғонмас шошилиб балиқчини кидириб топди. Унга минг дирҳам бериб ҳалоллашди. Аллоҳнинг изми билан хасталиқдан қутулди.

Байт:

Меҳнат ила ҳал бўладир

ҳар мушкул,

Ками дил меҳнат ила

бўлғай ҳосил.



• АЛИШЕР НАВОИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 562 ЙИЛЛИГИГА

«Кимки ошиқлик асиридур...»

Алишер Навоий ёшлик чоғларида (Абулқосим Бобур даврида бир муддат пойтахт Машҳадга кўчирилган, Ҳусайн Бойқаро ва Навоий сарой хизматида бўлганлар), кейинчалик давлат арбоби даврларида ҳам Машҳадда яшаган ва тез-тез бу шаҳарга бориб турган.

Навоийнинг «Муншаот» номили мактублари мажмуасида бир мактуб бор. Унинг мазмуни ва услубига кўра Бадиуаззамон Мирзога ёзилган дейиш мумкин. Мактубдан маълум бўладики, Навоий Машҳадда дам олиш пайтларида Имом Ризо зиёрати учун унинг мақбарасига боради, у ерда «Сизни дуо била ёд қилиб эрдим, яна бир дуо била Сизни соғинтиргим келди» — деб хат йўллади, «Ҳар қаён юзлансангиз фатҳу зафар ёрингиз бўлсин ва жамъий офат ва балиятдин Ҳақ таоло ниғаҳдорингиз, омин!» — деб дуо ҳам йўллайди. Навоий бу мактубни Бадиуаззамоннинг хузурига унинг даргоҳидаги мирохўр (подшоҳ отбоқарлар бошлиғи ва бошқа ухдаларни бажарувчи мансабдор) Елдишим деган шахсдан бериб юборади.

Мактубда қуйидаги матлаъ битилган эди:

Ишқ даштин ҳеч гурбаткаш мусофир кўрмасун,

Мен гариб ул дашт аро кўрганни кофир кўрмасун.

Кейинчалик шоир бу матлаъни 7 байтли ғазал ҳолида тугатган ва «Ҳазойин ул-маоний»нинг таркибидаги учинчи девони «Бадоеъ ул-васат»га киритган:

Ишқ даштин ҳеч гурбаткаш мусофир кўрмасун,

Мен гариб ул дашт аро кўрганни кофир кўрмасун.

Ёрмангиз Фарҳоду Мажнун оллида кўксумником,
Ботинимнинг дарду доғин ахли зоҳир кўрмасун.

Даҳрни қил тийра, ё рақбким, анинг туфроғидин,
Ҳар не кўз мумкин эса бўлмоққа нозир, кўрмасун.

Ҳар боқишда қатли ом айлар кўзунгим, даҳр эли
Ҳеч кимни сен киби бу фанда моҳир ўлмасун.

Воизо, кўп ваъз қилдинг сомирнинг сеҳрини,
Ҳозир ўлғилким, сени ул кўзи соҳир кўрмасун.

Кимки ошиқлик асиридур, тахайюл бирла ҳам,
Ишқ кўйида ўзин осуда хотир кўрмасун.

Ким Навоийдек фано водийсида истар хузур,
Кечсун ўздин, балки худ ўзлукдин, ҳозир кўрмасун.

Биринчи байтда шоир ишқ саҳросида ошиқнинг чекадиган азобу машаққатларини ҳеч кимга, ҳатто кофирга ҳам кўрсатмасин, деган фикрни билдирди.

Ёрмангиз Фарҳоду Мажнун оллида кўксумником,
Ботинимнинг дарду доғин ахли зоҳир кўрмасун.

— ботин — ички, яширин сирли;
— зоҳир — ташқи, кўриниб турган, аён.

Фарҳод ва Мажнунлардек ишқ даштида азобларини бошдан кечирган ошиқлар олдида менинг кўксимни ёрманг. Ичимдаги дарду аламлар доғларини, изларини ташқаридан қаровчилар кўрмасун.

Бу байтда бадиий сўз санъатларида «талмех» ишлатилган. Талмехнинг луғавий маъноси — кўз қирини бирор нарсага ялт этиб қаратилишидир. Адабиётда эса тарихий шахс, қисса ёки афсоналар қатнашчилари ва асар қаҳрамонлари-га ишорани аңглатади. Бу ерда Фарҳод ва Мажнун ҳамда 5-байтдаги Сомир номиларини келтирилиши талмехдир.

Даҳрни тийра қил, ё рақбким, анинг туфроғидин,

Ҳар не кўз мумкин эса бўлмоққа нозир кўрмасун.

— Тийра — қоронғи, қора қилмоқ;

— даҳр — замон, дунё, олам;

— нозир — кузатиб туруви;

— раб (б) — тенгри, эга, ҳўжа, раб (б)нинг кўплиги арбоб.

Эй эгам, дунёни қоронғи қилиб юбор, унинг тўзонидан ҳар кўрмоқчи бўлган, кузатиб турувчи кўзлар бўлмасин.

Ҳар боқишда қатли ом айлар кўзунгим, даҳр эли

Ҳеч кимни сен киби бу фанда моҳир кўрмасун.

— Қатли ом қилмоқ — ҳаммани ўлдирмоқ, қиргин келтирмоқ.

Сенинг кўзларинг ҳар боққанида барчага қиргин келтиради. Олам эли бу ҳунарда ҳеч кимни сендек моҳир деб билмасин.

Воизо, кўп ваъз қилдинг Сомирнинг сеҳрин,

Ҳозир ўлғилким, сени ул кўзи соҳир кўрмасун.

— Воиз — панд-насихат қилувчи, ваъз айтувчи;

— Сомир — ривоятларга кўра Мусо пайгамбар замонида

Мусога қарши чиқиб гапирдиган олтин буюқ ясаб, барчани ўзига ром қилишга уринган кимсанинг номи; адабиётда сеҳрлар сўзлар билан авраб қўювчи.

Эй эгам, Сомирнинг сеҳри ҳақида кўп ваъз қилдинг. Эҳтиёт бўл, сени ул сеҳрли кўзлар кўрмасун.

Кимки ошиқлик асиридур, тахайюл бирла ҳам,

Ишқ кўйида ўзин осуда хотир кўрмасун.

— Тахайюл — хаёл қилиш, хаёлга келтириш.

Кимки ошиқлик асир бўлибди эса, ишқ йўлида хотири осуда, тинч бўлишини хаёлга келтирмасун.

Ким Навоийдек фано водийсида истар хузур,

Кечсун ўздин, балки худ — ўзлукдин ҳозир кўрмасун.

— Фано — йўқ бўлиш, ўлиш; тасаввуф таъбирида ўзликдан, бутун борлиқдан воз кечиб, илоҳиётга сингиш;

— хузур — қатнашиш, ҳозир бўлиш.

Кимки Навоийдек фано водийсида бўлмоқ истаса, ўзидан кечсин, ҳатто ўзликнинг борлигини ҳам билмасин.

Бу ғазалнинг зоҳирий маъносиде ошиқнинг ишқ оламида чекаётган изтироблари, ёлғизлик аламлари, сеҳрлаб қўювчи кўзлари бор машуқанинг қийноқ-азобларга солиши қаламга олинади. Ботиний мазмунида эса орифининг, солиқ (суфий)нинг тасаввуф мақомларидан риёзатлар тортиб Оллоҳ хузурига юзланиши баён этилади.

Суйима ФАНИЕВА

БЎШ ВАҚТИНГИЗДА

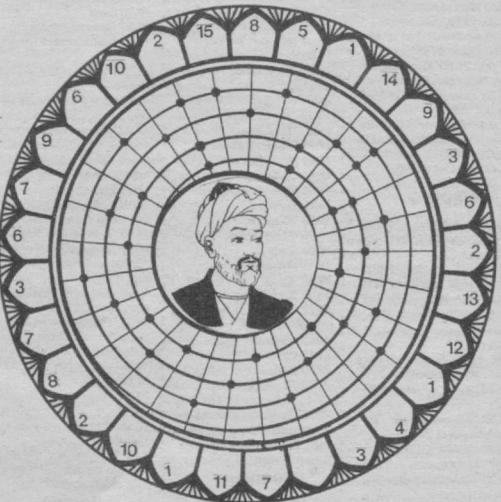
«АЛИШЕР НАВОИЙ
ҲИКМАТЛАРИ»
ТОПҚИРАЙИК МАШҚИ

Авал кўйида келтирилиб рақамларда ифодаланган Алишер Навоий ҳикматларидаги сўзларни топиб очкичи ҳал этинг.

1. Маъдани инсон гавҳари сўздурур,
- Гулшани 5, 14, 2, 11. Самари сўз дурур.
2. Онларнинг оёғи 5, 7, 3, 9, 14, 2, 14, 13, 4.
- Равзаи жаннату жинон боғи,
- Равза боғи висолин истар эсанг,
- Бўл онанинг оёғи туфроғи.
3. 15, 2, 3, 2, 6. таркини бир нафас айлама,
- Яна ранжу гурбат ҳавас айлама.
4. Айлама 10, 8. раъйинга кўп эътиқод,
- Ишончли эл раъйидин иста қушод.
5. Бу гулшан ичра, 1, 10, 12, 14, 13, 4. бақо гулгига сабот,
- Ажаб саодат эрур қолса яхшилик била от.

Энди шакл атрофидаги харфларни очкич сўзларидаги мос харфлар билан алмаштиринг. Сўнг эгри чизикларнинг нуқталари қаршисидаги харфларни соат мили йўналишича (ички қисмидан бошлаб) ўқиш билан мутафаккир шоир меросига мансуб яна бир ҳикматни билиб олинг.

Тузувчи Фозилжон ОРИПОВ



Ғазатанинг шу йил 31 январь сониде берилган «О» харfli бошқотирманинг жавоблари:

- Ёйлар буйича: 1. Чортқ. 2. Бодом. 3. Бобгон. 4. Бордон. 5. Бозор. 6. Достон. 7. Лондон. 8. Порох. 9. Новвот. 10. Номзод. 11. Қоғоз. 12. Фозгон. 13. Коинот. 14. Погон. 15. Колтоқ. 16. Морбоз. 17. Мотор. 18. Новвои. 19. Қовоқ. 20. Қозоқ. 21. Довот. 22. Довон. 23. Товон. 24. Товоқ. 25. Шохруҳон. 26.

- Хожимуҳом. 27. Божохон. 28. Ломнохос. 29. Шожалилов. 30. Космодром.

Муаммонома

Очкич сўзлар: 1. Бўлис. 2. Код. 3. Араб. 4. Май.

Ҳикмат: Одамийлик — обрў асоси.

Тўй — тўкинчилик белгиси. У азалий одатларимизнинг энг гузали. Таъбир жоиз бўлса «Тоғнинг тўйга буюрсин», деб айтадиларинг яхши тилакнинг тагида ҳам катта маъно бор. Бирок бу баъзилар ўйлаганича бор бисотингга харлаб, лозим топсанг бировдан қарз-ҳовала кўтариб бўлса ҳам шаҳона тўй қил, ҳамманинг оғзи очилиб қолсин дегани эмас. Балки бахти қудрат, ҳолингга қараб, топиш-тушинингга чамалаб, кўнчилилик билан баъмаслаҳат, ўзгалар гашини келтирмайди ҳам даражада тўй қилки, ўртада сиз ҳам каюб ҳам куймасин деганлар.

Бу ўринда гап тўй ва маросимларимиз ҳақида борар экан, сўнгги йилларда бу ҳаётини аъналаримиз анча тартибга тушиб қолганини ҳам мамнуният билан эътироф этишимиз керак. Лекин на иложки, бу борада қанча ибратли мисолларни келтирмайлик барибир баъзи-баъзида бўлсада ўзимиз кўриб, эшитиб турган ҳақиқатдан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Бунинг исботи сифатида Юртбошимизнинг Конституциямизнинг 10 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзланган нутқидан бир мисол келтирсак ўринли бўлади, албатта. Президентимиз ўшанда миллий қадриятларимизни сохталаштиришга олиб келаётган урф-одатларимизни ниқоби остида тўй-ҳашам ва маърака, маросимларни катта дабдаба, баъзу жамшидларга харлантириш каби ўта хунук ҳаракатлар ҳақида гапира туриб: «Бунинг негизда баъзи одамларимизга мансуб бўлган шухратпарастлик, дабдабозлик, ўзини ўзи кўз-кўз қилиши, очик айтиш керак, аввало бели оғримасдан нопок йўллар билан топган пули ва бойлигини терисига сиғдирилмаслик каби иллатлар ва эски асоратлар борлигини кўриш мумкин», деб таъкидлаганларида минг бора ҳақ эдилар.

Қанчалик аччиқ бўлмасин, бор гапни айтган яхши. Чинданда дабдабали тўй ўтказиб шунинг орқасидан сохта обрў топдиган янги-янги маросимларни ўйлаб чиқаришга устаси фаранг кимсалар ҳали ҳам орамизда учраб турибди. Шу хусусдаги қарашларимизни яқин бир дўстимизга кўюниб гапирсак у бизни ҳайрон қолдириб ўта бепарволик билан мийғида кулиб қўйди.

— Эй оғайни, бу ҳақда кўп гапирляпти. Лекин натижа кутилганидек эмас. Хўш, сен ёзганинг билан ўзгариб қолармиди?

Ана ҳолос. Катта бир корхонада раҳбарлик лавозимда ишлайдиган биродаримиз жўяли маслаҳат бериб, бу хусусда ўз фикрларини баён этиш ўрнига олдимизга тўсиқ қўйиши бизни ўйлантириб қўйди. Ахир ҳаётимизга ёт бўлган бу иллатлар, муқаддас аъналаримизни сохталаштиришга хизмат қилаётган қусурлар ҳақида биз айтмасак у айтмас, ўзгалар айтмаски ким айтади? Нега локайд ва бепарво бўлишимиз керак. Аслида тўй ва маросимларимизнинг «Болаб» кетишига ҳам шу камчилигимиз сабаб бўлмаяптимики? Яхши ҳамки бундан бир неча йил муқаддам матбуотда Ўзбекистон Республикаси Президентининг: «Тўй-ҳашамлар, оилавий тантаналар, марҳумлар хотирасига бағишланган маърака ва маросимларни тартибга солиш тўғрисида»ги Фармони эълон қилинди. Ўшанда бундай носоглом интилишлар, мусобақага айланган дабдабали тўй-ҳашамларни ўтказишга қурби етмаётган кишиларни ночор аҳволга солаётгани, энг муҳими, ушбу сохта ҳўжжаси билан одатлари ёшларимиз тарбиясига салбий таъсир этаятгани кенг жамоатчиликнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлганди.

Шундан кейин бундай салбий ҳолатларнинг олдини олиш, уларга чек қўйиш зўрасидан матбуот, радио, телевидение юзлаб чиқишлар қилди. Жамшарларимиз фикри, шунингдек маҳалаларда бу хусусда олиб борилган ишлар ўз самарасини кўрсатди. Тўй ва маросимлар анча тартибга тушиб қолди.

Кейинчи? Бироз хотиржамлик кайфиятига берилдик. Бу муҳим мавзу бутунлай эътиборимиздан четда қолмасида ҳар қалай бошқа кундалик долзарб масалалар қобигада ўрналиб қолди. Натижада шундай тадбирларни ўтказишда шухратпарастлик, дабдабозлик, исрофгарчилик ҳолатлари яна кўзга ташлана бошлади.

Ўтган йили яна бу масалага эътибор-

ни кенгрок қаратилди. Матбуотда, телевидениеда чиқишлар қилинди. Тўй ва маросимларни тартибли ўтишида анча-мунча ижобий силжишлар бўлди. Демак, Истиклол берган неъматлар, уларнинг қадр-қиммати, қадриятлар, аъналарини сохталаштирилмаслик ҳақида тез-тез чиқишлар қилиб туриш фойдадан холи бўлмас экан.

Кейин билсак ўша биз маслаҳат солган дўстимиз гапимизга монелик қилганининг сабаби ҳам бор экан. Аслида у шундан бир ой кейин бўладиган қизининг тўйини шаҳона ресторанда дабдабали ўтказиш тараддудида юрган экан. Буни қўлимизга тақлиф қоғози текканда ва ўша кун тонг ота-

сак нур устига нур бўлади. Зеро, бу йўлдаги ортиқча расм-русумлар, эл-юрт одатларини менсимаслик, бошқаларга паст назар билан қараш, сохта шухратпарастлик ва халқимиз урф-одатлари, удумли ва на ислом, на шариат қонун-қоидаларига тўри келмайдиган зарарли иллатлардир. Халқимизда «Камтарга камол, манманга завол» деб бежиз айтилмаган.

Ўтмишга бир назар ташлайлик. Масалан, биргина никоҳни қайд этиш маросимини олайлик. Кўпни кўрган нурунийларимизнинг айтишича, азалда никоҳ уйга келин-куёв, янга ва куёвжўра тўрт киши бўлиб боришар экан. Келин ва унинг янғасига битта тугун бе-

кўтармаслик бориб турган гуноҳ. Кўпчилик қатори ҳайдовчилар ҳам файзли дастурхон атрофидан ўрин олишди. Улар орасида етказилган шўкр қилиб, тўйиб олгунча ичкилик истеъмол қиладиганлари ҳам йўқ эмас.

Сўнгат тўйларини олайлик. Ихчам ўтадиган бу маросимини ҳам баъзи кимсалар «Болатишди». Уни 200-300 килограмм ош дамлаб, 4-5 жойга қўйилган сўриларга номдор қўшиқчиларни ўтказиб, қаршилашни одат қилиб олаётганлар ҳам йўқ эмас. Келин ҳайтлари-ку, ким ўзарга айланб қолди. Ўзингиз ўйланг, айтилик битта кўчада 4-5 жойда ҳайит маросими уятапти. Уни ҳар ким ўз холича ўтказди. Дабдабали дастурхондан чиққандан сўнг ночор оилага кирган баъзи кишилар нокерак гийбат гапларни тарқатмаслигига ишониб бўладими? Узоққа бормай ўтган ҳайит маросимини олайлик. Тоғора ташвиши можароси ҳақида қанча жон кўйдирдик. Ҳатто қуданикига юбориладиган тоғораларнинг сонигача белгилаб қўйдик. Бу ҳақиқатни англаб етганлар бўлди, билганидан қолмайдиганлар ҳам учради.

Яқинда бир хотин ошида бўлган аёл киши гапириб берди. 4 соатлик вақт ичида қудаларга иссиқ таомнинг ўзидан 10 хили тортилибди. Энди бунисига тоқат қилиб бўладими? Нозик-ниҳол аёлга қисқа муддат ичида шунча таом тутқазиб қайси рисолага тўғри келади, у бу таомларни қандай ҳазм қилади? Бу нима, меҳмоннинг ҳўрматини ёки унинг соғлиғига пўтур етказишимиз?

Келинчак оналик бахтига муяссар бўлгандаги сарф-ҳаражатлар ҳам кишини ўйлантиради. Оғир-оғир — яна қиз томонга оғир. Сабаби куёвга, қизга бош-оёқ сарпо, чақалоққа бешки, қарнай-сурнай. Албатта, бу маросимлар тоғора, борди-келдиси ўтмайди. Қани айтингчи, бизнинг урфимизда бундай расм-русумлар бормиди? Ҳеч қачон ёшларнинг бахти бунақа дабдабалар, қўша-қўша тоғоралар сони билан ўлчанганми? Тоғора йўқ бўлса — бўлсин, лекин уй бахтта тўлик бўлсин.

Маъракаларда тўкин дастурхон ёзилиб, қаз-қартали ошлар тортилтаётганини кўриб, беихтиёр наҳотки маросим эгалари ўз яқинларидан айрилганига хурсанд бўлиб, дастурхонларини шу қадар безаган бўлсалар деган ҳаялга борасан киши. Ахир мотамсаро оиланинг кўнглига шундай тўкинчилик сиғадими? Кўпчилигимиз ота-онамизнинг қадрига тиркилигидега етмаймиз-да, улар оламдан ўтгандан кейин марҳумлар руҳини шод этиш учун барча таъзияларни дабдабали ўтказишга ҳаракат қиламиз. Гўё шу билан марҳумлар олдидаги гуноҳимизни ювгандек бўламиз. Баъзан эса орамизда ўз обрў-эътиборини ошириш, маҳалла-қўйга ўзининг кимлигини кўрсатиб қўйиш зўрасидан ҳам шу йўлни тутадиганлар учраб туради.

Орамизда шундай кишилар борки, маросимларда дабдабали ош бериб, ўзига обрў олмақчи бўлади-ку, лекин ночор қўшинсига бир товоқда ош чиқаришни ҳаялсига келтирмайди. Ахир кўннинг ночор бўлса, атрофдаги боғча, мактаблар ночор бўлса, сохтакорлик билан юртга катта ош бергандан кўра ўша ночор, нотавонларга сарф-ҳаражат қилиш, уларга ёрдам қилини чўзиш фойдали эмасми?

Яна 2-3 кўндан кейин Қурбон ҳайитини нишонлаймиз. Уни аллқандай расм-русумлар маросимига айлантмай чинакам байрамона кайфиятда ўтказиш ҳар биримизнинг ўз қўлимизда.

Тўри, Истиклол бизга кўплаб олий неъматларни ҳудай этди. Энди ҳамма гап бу берилган қудалиқлардан оқилона фойдаланишда. Бемаъни исрофгарчиликдан кимга фойда, кимга зиён? Қолаверса бозор иқтисодиёти даврида ихчам, ортиқча чиқимларсиз тўй ва маросимларни ўтказасак, шўбҳасиз бахтли оилалар сони кўпаяди. Албатта, бу борада ҳар бир маҳаллада бир қатор чоратадбирлар ишлаб чиқилган ва амалий ишлар жорий этилмоқда. Хусусан, маҳалаларда тўй ҳайяти аъзолари фаолият кўрсатмоқда. Энди гап ишлашда, одамлар орасига киришда, уларга бор ҳақиқатни тўшунтиришда қолган. Зеро, «Обод маҳалла йили»да маҳалаларда ўтадиган барча тадбирлар шу номаг мос ва хос бўлиши лозим.

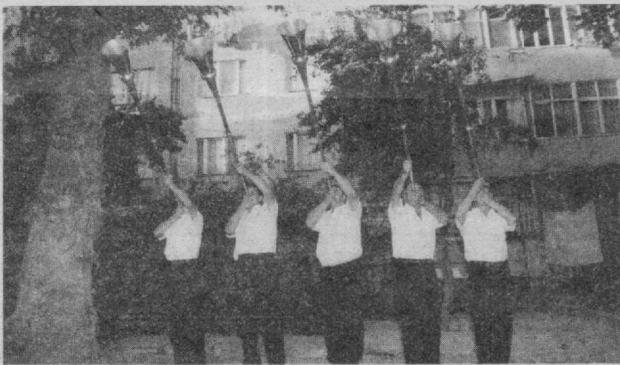
Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ

• АЙТСАМ ТИЛИМ, АЙТМАСАМ ДИЛИМ...



Камтарга камол, манманга завол

Тўй ва маросимларимиз ҳақида ўйлар



Баъзан шундай бўлади. Бор гапни очик-ойдин айтишдан истиҳола қилиб турасан, маълул бир мўддат ҳаялланб юрасан. Лекин ҳар қанча ўзингни босишга уринма барибир кунни келиб дилингдаги тилингга чиқиси турган гап.

Тўй ва маросимларимиз ҳақида кўп гапирилади. Лекин ҳамон бу мавзу долзарблигича қолмоқда. Юртдошларимиз бу азалий урф-одатларимизни тартибга солиш ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирмоқдалар. Биз ҳам шу хусусда анчадан бери мулоҳазаланиб, ўйлиниб юрган гапларимизни бугун рўй-рост ўртага ташлашга жазм этдик.

рида берилган ош ва кен никоҳ маросимида бўлганимизда билдик.

Шу ўринда яна бир гапни таъкидлаб ўтиш лозим кўринади. Сўнгги вақтларда кенг ва баҳаво ҳовлиларимиз бўла туриб тўй ва маросимларимизни номдор ресторан ва ошхоналарда ўтказиш кайфиятига берилиб қоляпти. Албатта тўй ва маросимларни кўпчилик озсига туширмаслик учун шу йўлни қулай деб топаётганлар ҳам йўқ эмас. Лекин кўпчилик озсига элак тутиб бўлмайди. Тўй ва маросимларимиз кўерда бўлмасин барибир одамлар унинг қандай ўтганлигидан бохабар.

Муस्ताқилликка эришганимиздан сўнг ўтган қисқа давр ичида республикамиз тобора чирой очиб, Шарқ маъналияга айлиниб бораётганини, маънавият ва маърифат, азалий қадриятларимиз кўз очган бўлоқдек қайта тикланаётгани нафақат ҳамюртларимизни, балки шахримизга таширф буюрган хорижликларни ҳам бефарқ қолдирмаётти. Шундай экан, тўй ва маросимларимизни ҳам давримизга мос ва хос тарзда ўтказ-

риш билан тадбир ниҳоясига етаркан. Шундай камтарона тўйларни кўрганларнинг деярли ҳаммаси аҳил-иноқликда турмуш кечиршиганининг кўпчилик шохиди бўлишган. Уларнинг болачақалари униб-ўсиб, ўзлари эса бадавлат ҳаёт наҳидасини суришган. Чунки улар турмушининг барча оғирчиликларини бошдан кечиршган, аччиқ-чуқлигини таътиб кўришган. Ўзлари топиб-тупиб оила қуришган.

Эндичи? Ҳозирги ЗАГС маросимларини кўриб, ақилга шошади. Қўша-қўша видеолар, машиналар, ҳаммаси бир хил ё ок, ё қора рангда. Орасида бирон бир ўзга ранглиси кўринмайди. Шунга ҳам келин розилик берса хўп-хўп. Бордию унинг кўнгли тўлмай, «Мерседес» ёки «Лимузин» олиб келишларини буюрса, ана унда кўринг ҳангомани. Куёв томондан келган «ГАЗ-31»га чиқайман, деб турса, ундан ёмони йўқ-да.

Никоҳни қайд этиш маросими кўпчица ном чиқарган ресторанда ўтади. Ичкиликлар бисёр. Куёв-келининг соғлиги, бахтли турмуши учун қадаҳ

«02»: ҳодисалар

♦ Жамиятимизда турли қинғир йўллар орқали ўзгаларга тегишли мол-мулкларни қўлга киритиб оладиган нопок кимсалар ҳам учраб туради. Яқинда Собир Раҳимов тумани ИИБга олиб келинган Тансиқбоев кўчасида яшовчи, ҳеч қандарга ишламайдиган У. Ботир ва унинг ҳамтовуғи Ҳўжаев кўчасида истиқомат қилувчи Х. Дилмурод исмли шахслар ҳам ана шундайлар тоифасидан эканликларини исботладилар. Маълум бўлишича, улар А. Ҳидоятлов кўчасида жойлашган фуқаро Ш. Ҳамидовага тегишли уйга том орқали ошиб тушиб, хонадон соҳибининг нархи 100000 сўмда баҳоланадиган битта гиламини ҳамда 60000 сўмлик турли чинни буюмларини ўғирлаб кетган эканлар. Ушбу воқеа ҳақида хабар олишлари биланок шошилинч чоралар кўрган милиция ходимлари уларни далилий ашёлар билан қўлга олдилар. Ҳозирги кунда бу иккала жиноятчи устидан тергов ҳаракатлари давом этмоқда.

♦ Ҳамза тумани, Боку кўчасида жойлашган «Туфин» ширинликларни ишлаб чиқарувчи Ўзбек-Исроил қўшма корхонасида ҳам ўғирлик жинояти содир этиб, у ердан 20 килограмм маргарин ёғи ва 24 дона «Тони» ичимлигини умариб кетаётган кимсани милиция ходимлари тутиб олишга муваффақ бўлдилар. Аниқланишича, Тошкент вилоятининг Зангиота туманида истиқомат қилувчи С. Алимардон исмли ушбу йигитнинг ҳам нима мақсадда мазкур қинғир ишга қўл урганлиги сабаби ўрганилмоқда.

♦ Пойтахтимизнинг мухташам биноларидан бири саналган Тошкент Давлат цирки олдига безорилик қилиб, хотини М. Тешабоевага нисбатан тан жароҳати етказган У. Жасур исмли зўравон эрни милиция ходимлари ўзлари билан олиб кетишга мажбур бўлдилар. Самарқанд вилоятининг Иштихон туманида яшовчи бу йигитнинг кўпчилик олдига ҳеч нарсадан тап тортмасдан кўрсатгани «хунари» ҳам албатта қонун доирасида кўриб чиқилади.

♦ Собир Раҳимов туманидаги Зарқайнар кўчаси бўйлаб бораётган Наманган вилоятининг Норин туманида яшовчи фуқаро М. Холмирзаева тўсатдан қаршисида пайдо бўлиб қолган нотиш икки йигитнинг ҳамласидан додираб қолди. Ана шу қисқа сониялар оралиғида ичига 663000 сўм пул солинган сумкасини чаққонлик билан тортиб олаётган талончилар дарҳол жуфтаникни ростлаш пайида эдилар. Аммо шу пайида қўчадан ўтиб кетаётган кишилар ҳамда тезлик билан етиб келган милиция ходимлари уларнинг йўлига тўғаноқ бўлдилар. Шундай қилиб, «ўзгалар мулкани талон-тарож қилиш эвазига бойиб кетаман» дея хом хаёлга борган Тошкент вилоятининг Бўстонилик туманида яшовчи А. Убайдулла ва унинг шериги, Бухоро вилояти, Ғиждуvon туманида истиқомат қилувчи Ш. Фахриддинлар қилмишлари учун қонун олдига жавоб берадилар.

Самариддин ХАЛИЛОВ,
Тошкент шаҳар ИИББ Матбуот
маркази нозир.

«БеШ-ёғоч пиво» масъулияти чекланган жамияти жамоаси корхона директори Холхўжа Орифхўжаевга акиси
Исроил ОРИФХЎЖАЕВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чукур таъзия изхор қилади.

Тошкент шаҳар прокуратураси жамоаси Тошкент шаҳар прокуратураси қўллаб ҳодимларининг устози, II жаҳон уруши каттачиси
Абдулатиф МУХИТДИНОВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан марҳумининг оила аъзоларига чукур ҳамдардлик билдиради.

(Давоми. Боши ўтган сонларда)

«Эй яхшилар, мени ўлдиршидан нима фойда топасизлар, тўнимни ва олтинларимни сизларга бердим-ку. Агар менинг ёш жонимга миннат қилиб, ёш ниҳолни қайтариб синдирисангизлар, уни ҳеч қачон қайтадан тирилтиришга қудратингиз етмайди». Мукбилга қараб:

«Хеч бўлмаса отамнинг берган тузига рияз қилсангизчи! Муносабатимиз ва дўстлигимиз хурмати, мени бу аҳволга солма», дедим. Мукбил сўзларимга илтифот қилмади ва уларга қараб, агар буни тирик қолдирсангизлар, ҳисобсиз ташвишга солиб, ҳаммамизни ҳалокат ёқасига олиб келиш эҳтимоли бор, деди. Улардан бири ўрнидан туриб келиб менинг сочимдан ушлаб,

ДОНИШМАНДЛАР ҲАЗИНАСИДАН

Агар маъқул кўрсанг бу кеча шу ерда дам олсанг, токи сенинг суҳбатингдан баҳраманд бўлайки», деди.

Шундан сўнг мен унинг кулбасига тушдим. У маишат асбоби ни мухайё қилди. Отини отхонага боғлаб, сомон билан арпа олиб келди. Лазиз таомлар келтирди. Таомларни еб бўлгангиздан сўнг, зоҳид кечанинг бир қисми ўтувнга қадам менинг олдимда ҳар хил ҳикоятлар айтиб ўтирди. Ниҳоят, ухлаш пайти келганда зоҳид менга таҳоратхонани кўрсатаркан: «Агар зарурат тузилгудай бўлса, марҳамат», деди.

Шундан сўнг, кечаси зарурат юзасидан таҳоратхонага бордим. Унинг остонасига бўйра солинган экан. Мен ҳамда ташлашим билан бўйранинг таги хандақ экан, чуқурга йўқилдим. Каттиқ зарб едим. Аммо худойи таоло мени сақлади. Аъзоларимдан бирор-

Муҳаммад Авфий
Жавомеъ ул-ҳикоёт

пичоқни қинидан чиқарди. Уларнинг орасида мен билан тенгкур бир йигит бор эди. Мен сочимни эзлигимиз қўлидан ажратиб олиб, ўша йигитнинг ёнига бориб ўтирдим. Мен у йигитни шафёеъ қилиб дедим: «Мен сенга паноҳ тортиб келдим ва ўзимни сенинг ғамоятингга топширдим. Мени қутқар! Токи худойи таоло сени балолардан омон сақлагай!»

У йигит менга ҳамият билдириб, кўрнамак Мукбилга деди: «Кўп сурбетлик қилаверма, сенга топширилган хизматни бажаришга ҳаракат қил!»

Мукбил кетгач, йигит ўз бошлиғига: «Бу йигит менга паноҳ тортиб келди, бу кеча уни бу кишилардан ғамоя қилишингни истайман», деди. «Алҳол сэн унга омонлик берган экансан унга зиён етказишга ҳеч қимнинг хадди йўқ», деди бошлиқ. Бирор соатдан сўнг Мукбил таом билан шароб келтирди. Таомни еб бўлишгач, шаробхўрликка ўтирдилар. Мен йигитга қараб, менга лутф қилдинг, энди уни охирига етказ! Бу жамоат билан шу кеча баробар бўлма ва мени эсингдан чиқрма! Агар сен маст бўлиб қолсанг, булар мени тирик қўймайдилар, дедим.

Йигит шароб ичишдан ўзини тийди. Бошлиқ ҳам унга қўшилди. Улар ярим кечагача шаробхўрлик қилдилар. Ниҳоят, тун ярмидан ошгач, қуролларини тақиб жўнаб кетдилар. Ҳаммалари жўнаб кетгунга қадар йигит ўз бошлиғи билан бирга бирор соат тўхтаб турдилар. Сўнг улар менга, ўрингдан тур ва сарой эшигини беркитиб ол ва тинч ётиб ухла! Зеро, худойи таоло сенга янгидан жон ато қилди. Агар вақти келиб, бизни учратиб қолсанг, бу эҳсон учун ёмон мукофот бермагайсан, деб мен билан видолашиб жўнаб кетдилар. Мен саройда қалиб, саломат қутулганим учун шукурлар қилдим. Тонг отгач, саройдан чиқиб, мазкур шаҳардан жўнаб кетдим.

Бу ҳикоятнинг фойдаси шулки, ҳар ким бадалс, манғур ва ноқасни парварош қилса, оқибат пушаймон бўлади, аммо фойдаси бўлмайд.

Ҳарбийлардан бири ҳикоя қилади:

— Мен Шом шаҳрида истиқомат қилар эдим. Иттифоқо, сафарга чиқишга тўғри келди. Сафарга жўнар эканман, отга миниб, яхши шом ва асл газмоллардан ўзим билан бирга олиб кетдим. Йўл асосида бир ҳудожой зоҳиднинг кулбаси эшигига етдим. Зоҳид менинг истиқболимга чиқиб, марҳабо, деди ва: «Кун кеч бўлди, бу яқин ўртада ободкор жой йўқки, у ерга қўнсанг.

таси синмади, ўрнимдан турдим. Зоҳид етиб келиб, менинг устимга катта-катта тошларни ташлаш бошлади. Агар тошлардан бирортаси менга текканда эди, албатта ҳалок бўлардим. Мен бу аҳволни кўргач, тошлардан ўзимни панага олдим. Ниҳоят, зоҳид тош отишдан тўхтади. Кулбаси томон кетди, мен эса бир амаллаб чоҳдан чиқдим. Бирор соатдан сўнг совуқ менга таъсир қилди. Катта тошдан бирини елкамга олиб сахрода чопа бошладим, ва ниҳоят тошнинг оғирлиги ҳамда ҳаракатнинг зўридан исиб кетдим. Аъзойи баданимдан тер оқарди. Бутун кечани шу алфозда ўтказдим.

Ниҳоят, тонг отиб, кун чиққач, зоҳид кулбасидан ташқарига чиқди, қўлга яланғоч қилиш ушлаб мени қилдири. У кулбадан узоқлашгач, мен ўзимни кулба ичига олдим ва эшик орқасига яшириндим. Мени қидириб топилшдан ноумид бўлиб, у кулбага кайтди. Енимда катта пичоғим бор эди. Зоҳид эшикдан ичкари кириши билан пичоқ урдим. У маълунининг оёғидан судраб ичкари олиб кириб, бошини танидан жудо қилдим. Кулбанинг ичига кириб ҳисобсиз мол-дунё топдим. У маълуз ўзини зоҳид қилиб кўрсатиб, одамларни овларди. Уларнинг мол-дунёларини олиб, ўзларини ўлдирарди.

Ниҳоят, унинг барча молларини олиб, у ердан жўнадим. Шундан сўнг хизматни тарқ қилиб, ўмирини фароғатда ўтказдим.

Доноларга маълум бўлсинки, ёмонликнинг жасоси ҳар соҳада ёмонлик билан қайтғусидир.

Дин пешволаридан бири ҳикоя қилади:

— Бир йили ҳажга боришга жазм қилиб сахрода кетиб борардим. Сахро ўртасида бир хотинни кўрдим. У қўлга ҳасса ушлаб, оёғига қовуш қилиб олган ва озуқа солинган тўрвани орқалаган ҳолда кетиб борарди. Унга раҳимим келди. Унга яқин бориб, эй заифа, нима учун пийда кетясан? Агар туя кира қилишга пулнинг бўлмаса мен кафил бўлай, йўлда қолиб кетмагин, дедим.

«Эй бегона киши, — деди хотин, — мен ҳажга пиёда боришнинг ният қилганман. Шу алфозда ўн тўрт марта ҳаж қилдим. Ҳали ана бир неча марта ҳаж қилишим керак».

«Бундай ният қилмоғингга сабаб недур?» дедим. «Бу қиссанинг сабаби узун. Агар манзилга етсанг, у ерда бир-биримиз билан уша учрашиб қолсанг, ўшанда сенга ҳикоя қилиб бераман», деди хотин.

(Давоми бор).
Тургун ФАЙЗИЕВ тайёрлаган.

Мунажжимлар башорати

10 февралдан 16 февралгача
Кўй (21 март — 20 апрель) — Ҳафта бироз нохушлик билан бошланади. Лекин ҳафта ўрталари яхши хабарлар эшитасиз. Ҳафта охирида қатъият билан фаол ҳаракат қилишга интилинг.

Бузоқ (21 апрель — 20 май) — Ҳафта бошида иқтисодий муаммоларни ҳал қилишга ҳаракат қилинг. Ҳафта ўрталарида ўз тақдирингиз ҳақида ўйланг. Молиявий жиҳатдан эса ҳар томонлама тежамли бўлиб ақл билан иш юритганингиз маъқул.

Эгизаклар (21 май — 21 июнь) — Касбий фаолиятингизда ўзингизга қаттиқ интизом ва қатъий талаб қўйинг. Моддий муаммолар ижобий томонга ҳал бўлади. Янги иш бошлаш учун ҳозир аини кулай вақтдир.

Қисқичбақа (22 июнь — 22 июль) — Ҳафта кўнгилдагидек бошланади. Ҳафта ўрталарида баъзи жиддий ишларингизни ниҳоялаб қўйишингиз учун жуда ажойиб фурсатдир. Дам олиш кунлари мириқиб дам олинг. Ишонгангизда ишларнинг яхшиланиши учун тўғри йўлни танлашингиз керак.

Арслон (23 июль — 23 август) — Ҳафта боши сиз учун омадли келади. Кўп нарсаларга улғуришингиз мумкин. Бир-варакайга бир неча ишни бошлаб юборишингиз ҳам мумкин. Ҳафта ўрталарида майда нохушликларга дуч келасиз. Ҳар ишда шошилмадан ҳулоса чиқаринг.

Паризод (24 август — 23 сентябрь) — Ҳафта бошида нохуш кайфиятда бўласиз. Ҳафта охирида эса бироз кайфиятингиз кўтарилди. Ҳафта мобайнида моддий муаммолар сизни қийнайди. Ойлангизда осуда ҳаёт ҳукм суради.

Тарозу (24 сентябрь — 23 октябрь) — Ушбу ҳафтада сизни омад кутмоқда. Молиявий муаммоларни ечишда ўта жиддийлик талаб қилинади. Ойлада эски гина-қудуратларни унутинг.

Чаён (24 октябрь — 22 ноябрь) — Ҳафта бошида вақтинчалик тўсиқларга дуч келасиз. Қўлиб кетган ишларингизни қатъийлик билан тугатишга интилинг. Ҳаммасини унутиб, тўғри йўлни танланг. Моддий аҳволингизни яхшилашга интилинг.

Ўқотар (23 ноябрь — 21 декабрь) — Ҳафтанинг бошида диққат-эътиборингизни соғлигингизга ва оилангизга қаратинг. Ҳафтанинг иккинчи ярми омадли ва ҳар соҳада самарали фурсатдир. Дам олиш кунлари мириқиб дам олинг.

Тоғ эчкиси (22 декабрь — 20 январь) — Ҳафтанинг дастлабки кунлари омадсизроқ ўтади. Ҳафтанинг охирида эса бу ҳолни яхшилашга уриниб кўринг. Фақат уй-рўзғор ишлари билан банд бўлиб қолманг. Ҳамма ишни қайтадан бошлашга ҳаракат қилинг.

Ковга (21 январь — 19 февраль) — Бу ҳафтада турли қарорларни ўйлаб чиқаришга асло шошилма. Ҳафта бошида ҳаракатларингиз сустлашадди. Дам олиш кунлари эса ўзингизни эркин сезасиз. Касбий фаолиятингизда хатоларга йўл қўйишингиз мумкин. Тартиб-интизомга амал қилинг.

Балиқ (20 февраль — 20 март) — Ҳафта тигиз бошланади. Таваққалчилик, рақобат, ишнинг кўплиги.. Сиз эса ҳам-масига улғурасиз. Қўйинчиликлардан қўчмай, фаол ҳаракат қилинг. Дам олиш кунлари кўнгилдагидек ўтади. Ойлада осуда ҳаёт ҳукм суради.



Бош муҳаррир
Акромов АҚРОМОВ

Манзиллимиз: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:

ҳатлар — 133-29-70,
факслар:
133-28-95, 132-11-39,
факс: (3712) 133-21-56

Ҳажин — 2 босма таъбик, офсет усулнда босилади.
787 нускада босилади. Қоғоз бичими А-3

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 563

Газета Ўзбекистон Давлат матбуот кўмитасида 10-санада билан рубрикатта олинган

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимада ёки «Тошкент почтамаърия» — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Газета «Тошкент оқишми»нинг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.